

Raport z wykonania w roku 2025 Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji.

Rada Miejska w Kolbuszowej uchwałą Nr IX/103/24 z dnia 27 listopada 2024 r. uchwaliła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmujący działania profilaktyczne przewidziane na rok 2025. Program powyższy obejmuje również realizację działań profilaktycznych w zakresie uzależnień behawioralnych.

Obowiązujący program realizowany był przez: Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej (działającej przy Burmistrzu Kolbuszowej i powołanej zgodnie z obowiązującą ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), przedstawicieli szkół, organizacje prowadzące działania profilaktyczne, Członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Komendę Powiatową Policji w Kolbuszowej, Organizatorów imprez profilaktycznych, Fundację na Rzecz Kultury Fizycznej i Sportu w Kolbuszowej, Przedstawiciela „Caritas” Kolbuszowa, KKS Kolbuszowianka, Kluby sportowe, Terapeutów uzależnień.

Poniżej przedstawiono zadania realizowane w 2025 r. zgodnie z programem:

- W Domu Wsparcia Rodziny przy ul. Narutowicza 6 w Kolbuszowej, dwa razy w miesiącu (drugi i czwarty wtorek miesiąca) w godzinach 14⁰⁰ – 19⁰⁰ pełniony był dyżur certyfikowanego terapeuty ds. uzależnień. W 2025 r. udzielonych zostało 235 porad /w tym: 156 - uzależnienie od alkoholu, 36 – współuzależnieni, 10 – narkotyki, leki, 19 – telefonicznie, 14 - dzieci/. Poszczególne osoby korzystające z pomocy zgłaszały się w ciągu roku kilkakrotnie. Z profesjonalnej pomocy korzysta młodzież i osoby dorosłe.
- W każdy wtorek w godzinach od 15.30 do 17.30 w pok. Nr 1 Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej odbywają się dyżury członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji w 2025 r wchodziło 5 osób. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.in. przeprowadzają rozmowy z zainteresowanymi na dyżurach, kolegialnie podejmują decyzje na posiedzeniach, biorą udział w kontrolach. Interweniują w pojedynczych sprawach zgłaszanych bezpośrednio przez mieszkańców, kontynuują współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kolbuszowa.

Członkowie Komisji mają pełną zdolność do czynności prawnych i ukończyli szkolenia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na dyżury zgłaszają się osoby zainteresowane uzyskaniem informacji bądź pomocy w sprawie radzenia sobie z uzależnieniem własnym lub członka rodziny. Z tego rodzaju wsparcia korzystają osoby wzywane przez GKRPA lub zgłaszające się z własnej potrzeby. W roku 2025 na rozmowy wezwano 142 osoby, przy czym niektórych kilkakrotnie.

W razie konieczności członkowie GKRPA zostają na dyżurze tak długo, dopóki nie wysłuchają wszystkich osób, które zgłosiły się podczas dyżuru (bez wezwania). Najlepszym rezultatem prowadzonych na dyżurach rozmów są rodziny osób uzależnionych, które zgłaszając się na spotkania z GKRPA potwierdzają, że w wyniku rozmów przeprowadzonych na dyżurach osoby nadużywające alkoholu ograniczyły jego spożycie.

Poza tym członkowie Komisji wielokrotnie prowadzą rozmowy o charakterze informacyjnym oraz wspierającym, które odbywają się w środowisku poza czasem funkcjonowania punktu w Urzędzie;

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej przeprowadzili w 2025 roku 58 rozmów z osobami, które zgłosiły się na dyżur GKRPA bądź też kontaktowały się telefonicznie podczas jego trwania. Do dobrowolnego leczenia kierowano 29 osób natomiast w przypadku 5 osób sprawę skierowano do Prokuratury Rejonowej w Kolbuszowej.

Informacje dot. sprawców przemocy przekazywane są do Zespołu Interdyscyplinarnego, który również kieruje stosowne zawiadomienie do Prokuratury lub Sądu;

Na posiedzeniach Komisji omawiane są zasady współpracy z przedstawicielami Sądu i kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami Policji oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kolbuszowa.

Niezwykle istotny jest udział członków Komisji w grupach diagnostyczno-pomocowych funkcjonujących w ramach Niebieskiej Karty. W 2025 r. członkowie GKRPA uczestniczyli w pracach 28 grup roboczych co nie jest równoznaczne z liczbą spotkań i rozmów, gdyż w ramach jednej NK grupy spotykają się wielokrotnie.

W ramach „Niebieskiej Karty” członkowie GKRPA współpracują z Komendą Powiatową Policji w Kolbuszowej oraz Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w celu rozwiązywania problemów alkoholowych osób i członków ich rodzin. Osoby te były wzywane na dyżury Komisji i przeprowadzano z nimi rozmowy mające na celu motywowanie ich do podjęcia leczenia. W niektórych przypadkach podejmowano decyzje o skierowaniu wniosków do Sądu i Prokuratury o przymusowe leczenie, gdy inne możliwości zostały wyczerpane bądź nie dawały efektów. W przypadku konieczności objęcia pomocą dzieci z rodzin z problemem alkoholowym czy doświadczających przemocy podejmowana jest współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kolbuszowej.

W ramach omawianego programu udzielono wsparcia finansowego dla:

- „Świątlica Przysań” (Parafia PW. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej) – pomoc dzieciom i młodzieży szkolnej z rodzin najuboższych wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju
- SPON –Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym – z przeznaczeniem na prowadzenie rehabilitacji psychoruchowej dla osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Kolbuszowa poprzez udział w zajęciach na krytej pływalni;
- Zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu 30 grudnia 2024 r., pomiędzy Gminą Miasto Rzeszów, a Gminą Kolbuszowa Izba Wyrzeźwień w Rzeszowie przyjmowała pacjentów z terenu Gminy Kolbuszowa oraz sprawowała opiekę nad osobami dowiezionymi do czasu ich wyrzeźwienia. Gmina Kolbuszowa zapłaciła za pobyt 14 osób. Zgodnie z porozumieniem rozliczenie z Izbą Wyrzeźwień nastąpiło do 31 stycznia 2026 r., na kwotę 14 000, 00 zł (wykorzystano 5 476,00 zł).
- Zorganizowany został wypoczynek dla dzieci i młodzieży – kolonia zuchowa „Czarne stopy”, obóz „Wodne harce” w Suchej Rzecze, zorganizowane zostały półkolonie letnie – Świątlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Przysań” - ul. Narutowicza w Kolbuszowej, prowadzone były zajęcia śpiewu i tańca, warsztaty przyrodnicze – pozalekcyjne warsztaty edukacyjno-wychowawczo-wypoczynkowe w zakresie ekologii w Gminie Kolbuszowa
- Prowadzono działania w zakresie pomocy osobom ubogim, bezdomnym, bezrobotnym z terenu Gminy Kolbuszowa – Jadłodajnia Caritas, oraz osobom w wieku emerytalnym poprzez organizację wsparcia przeznaczonego dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku,

choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić

- W szkołach podstawowych prowadzone były przez pedagogów szkolnych i pracowników Policji zajęcia psychoedukacyjne i profilaktyczne dotyczące profilaktyki uzależnień, propagujące zdrowy styl życia. Prowadzono programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży. Uczestniczyli w nich również nauczyciele. Prowadzone były debaty o tematyce profilaktyki.
- W celu zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz promowania alternatywnych form spędzania wolnego czasu kluby sportowe, KKS Kolbuszowianka, Fundacja na Rzecz Kultury Fizycznej i Sportu organizowały i prowadziły imprezy oraz zajęcia sportowe zgodnie z podpisanymi w tym zakresie umowami dotyczącymi zadań i sposobu ich finansowania. W organizowanych zajęciach brały udział drużyny zarówno juniorów jak i seniorów.
- Zorganizowano zajęcia w zakresie nauki pływania dla dzieci ze szkół z terenu Gminy Kolbuszowa oraz dla osób niepełnosprawnych.
- W 2025 roku wydanych zostało 37 opinii pozytywnych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Kolbuszowej (28 opinii – detal, 9 opinii – gastronomia).

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani jest szeroko pojęta profilaktyka, promocja zdrowego stylu życia oraz pomoc osobom i rodzinom z problemami uzależnień. Zgodnie z jego założeniami wszelkie działania podejmowane przez realizatorów programu służą zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, udzielaniu rodzinom, w których występują takie problemy, pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzeniu pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych, wspomaganiu działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych. W zależności od kierunku prowadzonych działań oraz ich odbiorców można zobaczyć efekty zarówno krótko jak i długofalowe. Dla przykładu udział pacjentów w spotkaniach z Terapeutami uzależnień lub też udział w dyżurach GKRPA w Kolbuszowej daje możliwość zdobycia wiedzy na temat mechanizmów uzależnień, wpływu substancji na organizm, uczestnikom łatwiej dostrzec bezpośrednie konsekwencje nadużywania ale również uzyskują Oni informacje dot. pomocy oraz specjalistycznego leczenia skierowanego do osób, które tego wymagają. Niejednokrotnie, podczas dyżurów osoby z rodzin, w których nadużywany jest alkohol zgłaszały GKRPA, że sytuacja z rodzinie poprawiła się na skutek spotkań i rozmów na dyżurach GKRPA lub spotkań z Terapeutami uzależnień. Najczęściej jednak można zaobserwować efekty długofalowe wdrożonego programu profilaktycznego, którymi winny zostać trwałe zmiany postaw społecznych, wzrost odporności psychicznej, asertywności oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem i obciążeniami życiowymi. Działalność informacyjna jest szczególnie ważna w przypadku dzieci i młodzieży, dla których dobry start w życiu daje możliwość zdrowego stylu życia oraz budowania prawidłowych więzi rodzinnych. Efekty realizacji programu zobaczyć można również wśród osób starszych, potrzebujących i niepełnosprawnych. Zajęcia ujęte w programie pozwalają spędzić czas, w gronie osób o podobnych zainteresowaniach bądź problemach. Osoby starsze, często samotne, potrzebują wsparcia, zdarza się również, że są wykluczone z życia rodzinnego, społecznego co skutkować może depresją lub uzależnieniami. Dlatego tak ważna jest integracja oraz wspólne spędzanie wolnego czasu.

Proces leczenia uzależnień jest długotrwały i bardzo trudny dlatego tak ważna jest wczesna profilaktyka.

Sporządziła GKRPA w Kolbuszowej

Kolbuszowa, dnia 16 czerwca 2026 r.